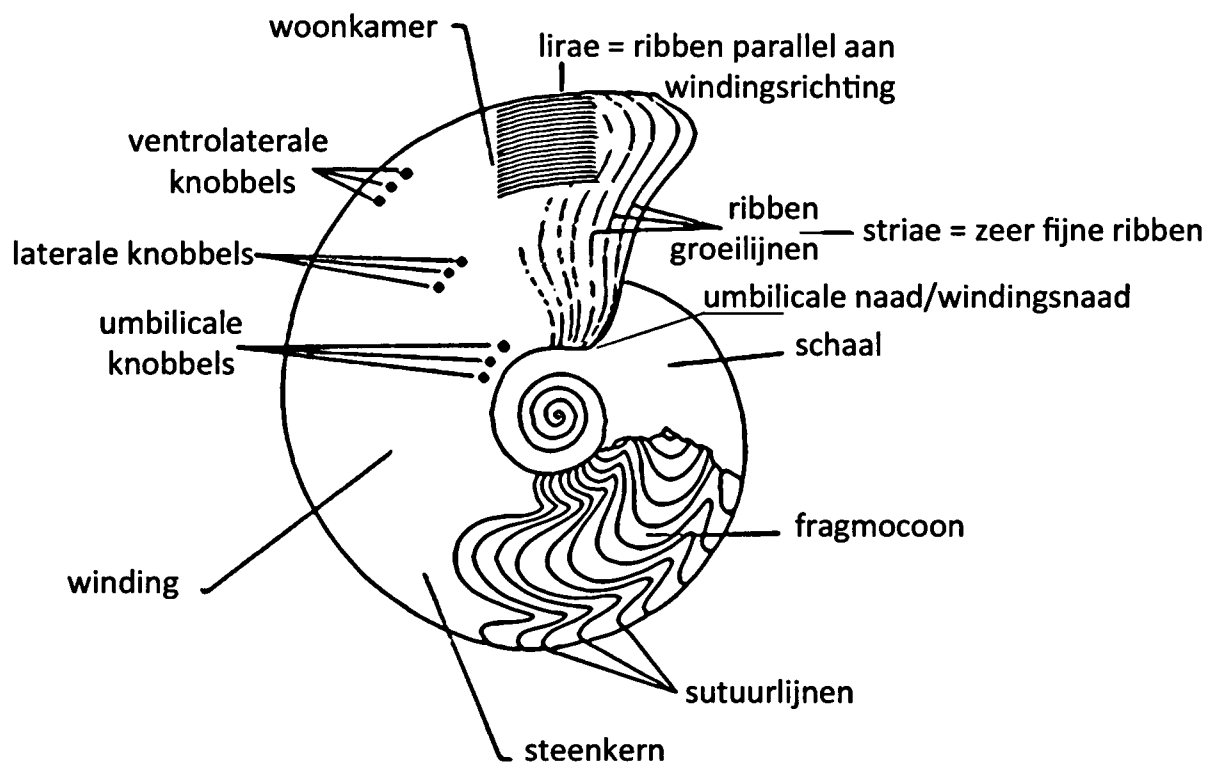

BEGRIPPENLIJST

ALFABETISCHE VERKLARING VAN HET GEBRUIKTE VAKJARGON BIJ AMMONIETEN

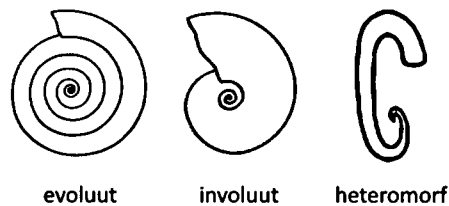
BESTANDDELEN VAN HET AMMONIETENHUIS

NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
fragmocoön	Phragmokon	phragmocône	phragmocone	het gekamerede deel van het huis.
groeilijnen	Anwachslinien	lignes de la croissance	growth lines	groeilijnen.
Insnoering	Einschnürung	constriction	constriction	ongeveer radiaal verlopende groef.
lirae	Spiralrippen	côtes longitudinales	lirae	ribben die parallel lopen aan de windingsrichting.
luchtkamer	Luftkammer	chambre à air	air chamber	luchtkamer.
macroconch	Makrokonch	macroconque	macroconch	macroconch is waarschijnlijk vrouwelijk exemplaar.
microconch	Mikrokonch	microconque	microconch	microconch is waarschijnlijk mannelijk exemplaar (seksuele dimorfie).
mond	Mündung	aperture =bouche	aperture =mouth	mond van de ammoniet.
mondrand =peristoom	Peristom =Mundrand	péristome	apertural rim = peristome	mondrand van de ammoniet.
naveldiameter	Nabelweite	diamètre de l'ombilic	umbilical width	de diameter van de navel.
oren	Ohren = Apophysen	oreillettes = apophyses	lappets	oorvormig uitgroeisels aan de mondopening.
ribben	Rippen	côtes	ribs	ribben.
schaal	Schale	conque	shell, conch	originele restanten van het ammonietenhuis.
steenkern	Steinkern	moule interne	internal mould	afgietsel van de binnenzijde van het huis.
striae	Striae	striae	striae	zeer fijne ribben.
tussenschot = septum	Septum	septum	septum	de wanden die de gaskamers scheiden.
winding	Windung	spire	whorl	een omgang van het ammonietenhuis.
windingsdoorsnede	Windungsquerschnitt	section	whorl section	dwarsdoorsnede van de winding.
windingsrichting	Windungsrichtung	direction spire	whorl direction	richting van de winding.
woonkamer	Wohnkammer	loge d'habitation	body chamber	de verblijfkamer van het dier.

Tekstfig. 99. Bestanddelen van het ammonietenhuis (Uit Treatise on Invertebrate Paleontology, 1957, part L, bewerkt door G. Brouwers 1997).

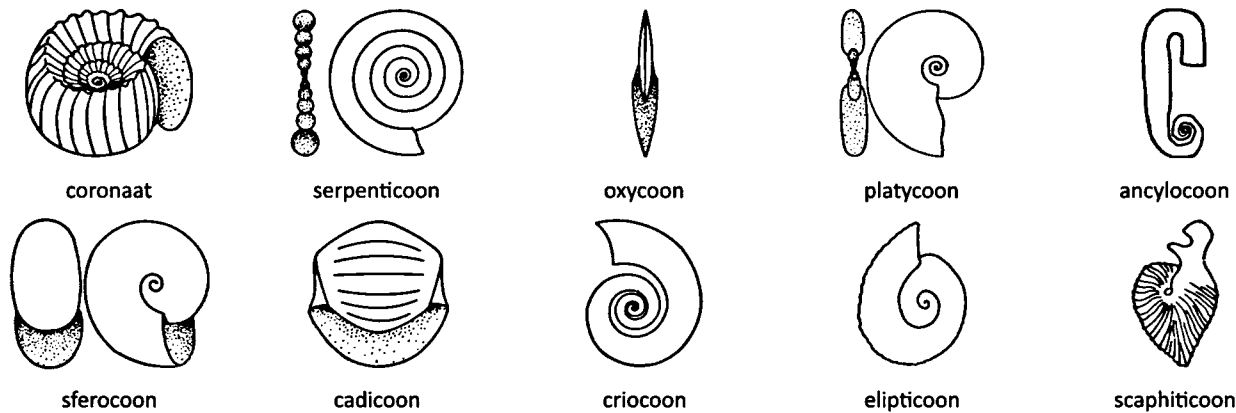
HOOFDVORMEN

VORMEN

NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
evoluut	evolut	evolute	evolute	een wijde navel.
involuut	involut	involute	involute	een nauwe navel.
heteromorf	heteromorph	heteromorph	heteromorph	afwijkende vorm.
coronaat	coronat		coronate	kroonvormig.
serpenticoon	serpenticon	serpenticône	serpenticone	slangvormig.
oxycoon	oxycon	oxycône	oxycone	schijfvormig, scherpe rand, nauwe navel.
platycoon =planulaat	platycon =planulat	platycône	platycone =planulate	plat, zegt niets over de rand.
ancylocoon	ancylocon	ancylocône	ancylocone	haakvormig.
sferocoon =sferoïdaal	sphaerocon	spheroïdale	sphaerocone	bolvormig.
cadiccoon	cadicon	cadicône	cadicone	tonvormig met diepe navel.
criocoon	advolut	déroulée	criocone	los gewonden.
ellipticoon	ellipticon		ellipticone	excentrisch van vorm.
scaphiticoon	scaphiticon	scaphiticône	scaphiticone	losse, haakvormige woonkamer.

MEEST VOORKOMENDE VORMEN

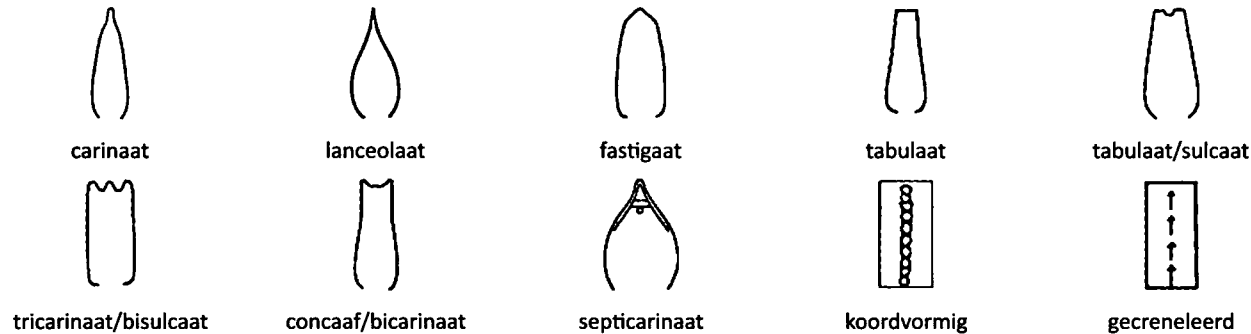

Tekstfig. 100. Vormen van het ammonietenhuis (Uit Schlegelmilch, 1994 en *Treatise on Invertebrate Paleontology*, 1957, part L, bewerkt door G. Brouwers 1997).

VORMEN VAN DE VENTRALE ZIJDE

NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
carinaat =gekiel	carinat	caréné	carinate =keeled	ventrale zijde met geprononceerde kiel.
lanceolaat =lansvormig	lanzettlich =scharfrückig	lancéolé	lanceolate	ventrale zijde met lansvormige kiel.
fastigaat	fastigat	fastigié	fastigate	ventrale zijde waarvan kiel niet afgezet.
tabulaat =afgeknot	tabulat	tabulaire	tabulate =runcinate	ventrale zijde met vlakke kiel.
tabulaat/sulcaat	tabulat/sulcat	tabulaire/sulqué	sulcate	vlakke ventrale zijde met groef.
tricarinaat/bisulcaat	tricarinat/bisulcat	tricaréné/bisulqué	tricarinate/bisulcate =trisulcate	ventrale zijde met twee groeven en drie kielen.
concaaf/bicarinaat	konkav/bicarinat	concave/bicaréné	concave/bicarinate	ventrale zijde met twee kielen en groef.
septicarinaat	septicarinat =Hohlkiel	septicaréné	septicarinate	ventrale zijde met twee groeven en drie kielen.
koordvormig	zopfförmig	cordé	cordate	ventrale zijde met koordvormige kiel.
gecreneleerd	kreneliert	crénélé	crenulate(d)	ventrale zijde met kiel in vorm van afgezette tandjes.

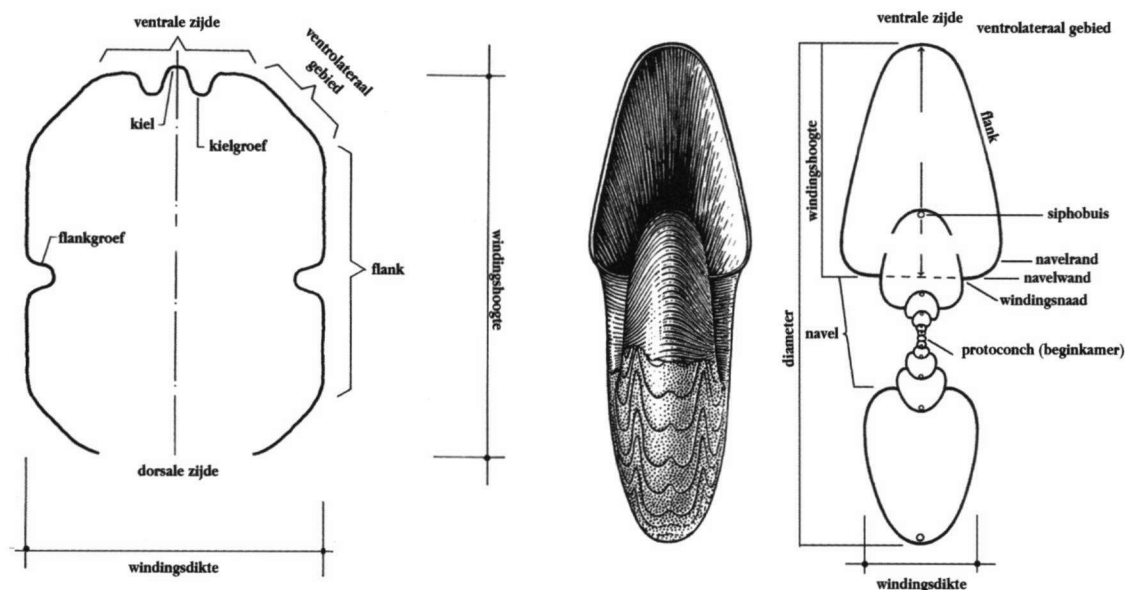
KIELVORMEN

Tekstfig. 101. Vormen van de ventrale zijde (Uit Schlegelmilch, 1994 en Richter, 1982, bewerkt door G. Brouwers 1997).

WINDING

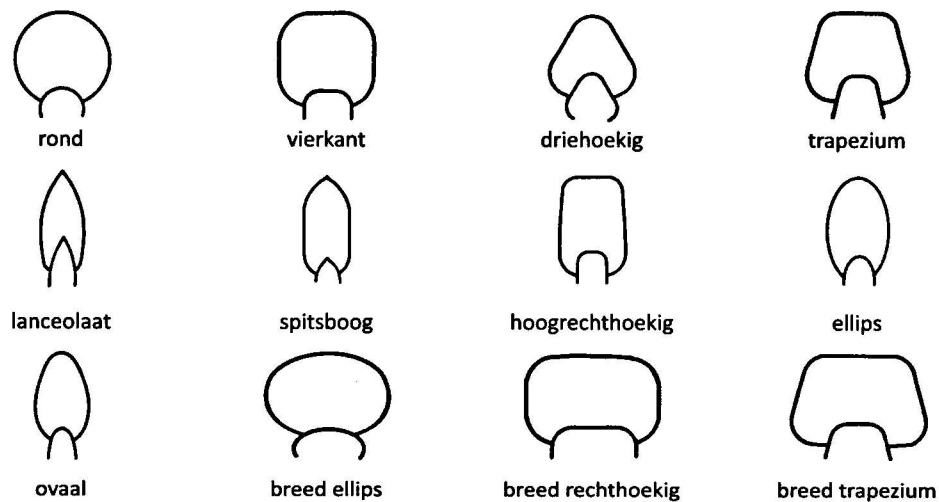
NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
ventrale zijde =externe zijde	Venter =Externseite	region ventrale =aire siphonale =partie extérieure =aire ventrale	venter = external side	de ventrale zijde van de winding.
mediaan	Medianlinie =Medianebene	médiane	median	de symmetrielij n van het ammonieten-huis.
sifobuis =sifo	Sipho	tube siphonal	siphonal tube	buis aan de ventrale kant van het huis die alle kamers met het dier verbindt.
kiel	Kiel	carène	keel	in het midden van de ventrale zijde kan een kiel aanwezig zijn.
kielgroef	Kielfurche	sillons	keel groove	groef aan weerszijden van de kiel.
ventrolateraal gebied	Ventrolateral =Aussenbug	bord latéro ventral =bord extérieur	ventrolateral shoulder	het ventrolateraal gebied vormt het overgangsgebied tussen de ventrale zijde en de flank.
flank =laterale zijde	Flanke =Lateralregion	flanc	flank	de zijkant van de winding onderverdeeld in drie gebieden:
-bovenste deel	aussere Flankenhälfte	flanc externe	outer half	het bovenste deel van de flank.
-middelste deel		médiane du flanc	mid-flank	het middelste deel van de flank.
-onderste deel	innere Flankenhälfte	flanc interne	inner half	het onderste deel van de flank.
flankgroef	Flankenfurche	sillon latéral	spiralgroove =fasciculate =sulks	groef op de flank die meebuigt met de winding.
navel = umbilicus	Nabel	ombilic	umbilicus	gebied binnen de windingsnaad van de laatste winding.
navelrand		rebord périombical	umbilical rim =umbilical edge	grens tussen flank en navelwand.
navelwand =umbilicale zijde	Nabelwand =Nabelabfall =Innenbug =Umbilikalregion	paroi ombilicale =retombée ombilical =bord ombilical	umbilical wall	het umbilicale deel van de winding in het gebied tussen de flank en de dorsale zijde.
windingsnaad =umbilicale naad	Windungснаht =Nabelnaht	ligne d'involution	umbilical seam	de lijn waar de windingen met elkaar in contact komen.
omgeving windingsnaad	Nahtregion			de directe omgeving van de windingsnaad.
dorsale zijde	Dorsalteil	partie intérieure	dorsal side	het afgedekte deel van de winding.
protoconch = beginkamer	Protoconch =Anfangskammer =Windungsursprung	protoconque	protoconch	de eerste (embryonale) kamer.
windingsdikte = windingsbreedte	Windungsbreite	épaisseur	whorl width =whorl breadth	de dikte (breedte) van de winding.
windingshoogte	Windungshöhe	hauteur	whorl height	de hoogte van de winding.
diameter	Diameter	diamètre	diameter	doorsnede van het ammonietenhuis.

Tekstfig. 102. Terminologie van de windingsdoorsnede (Uit Richter, 1982 en *Treatise on Invertebrate Paleontology*, 1957, part L, bewerkt door G. Brouwers 1997).

DOORSNEDE VAN DE WINDING

NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
rond	gerundet =rotundus	subcirculaire	round =circular	rond van vorm.
vierkant	quadratisch	subquadratique	quadrate	winding vierkant van vorm.
driehoekig	dreieckig =triangular	subtriangulaire	triangular	winding driehoekig van vorm.
trapezium	trapezoid	subtrapézoïdale	trapezoid	winding trapeziumachtig van vorm.
lanceolaat	lanzettlich	lancéolé	lanceolate	winding lancetachtig van vorm.
spitsboog	spitzbogenförmig			winding spitsboogachtig van vorm.
hoogrechthoekig	hochrechteckig	subrectangulaire	subrectangular	winding hoogrechthoekig van vorm.
ellips	ellipsoid	subelliptique	ellipsoid =elliptical	winding ellipsachtig van vorm.
ovaal	oval	ovale	oval	winding eiachtig van vorm.
breed ellips	breitelliptisch			winding breed ellipsachtig van vorm.
breed rechthoekig	breitrechteckig			winding breed rechthoekig van vorm.
breed trapezium	breittrapezoid			winding breed trapeziumachtig van vorm.

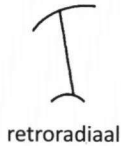
Tekstfig. 103. Windingsdoorsneden (Uit Schlegelmilch 1994, bewerkt door G. Brouwers 1997).

SOORTEN RIBBEN OP HET AMMONIETENHUIS

NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
richting ribben				
retroradiaal =rursiradiaal	retroradial	rétroverse =rursiradiée	rursiradiata	achteroverleunende rib.
radiaal =rectiradiaal	radial	rectiradiée	radial =rectiradiata	rechtstandige rib.
proradiaal =prorsiradiaal	proradial	proverse =prorsiradiée	prorsiradiata	naar voren leunende rib.
afstand ribben				
ver uiteenstaand	weitständig	distantes	distant	ver uiteenstaande ribben.
dicht opeenstaand	engständig	approximées	approximated	dicht opeenstaande ribben.
gebundeld =fasculaat	Rippenbündelung	fasciculées	bundled =fasciculate	het bundelen van ribben op de navelwand.
type ribben				
concaaf	konkav	concave	concave	hol staande rib in de richting van de mond.
proconcaaf	vorgeschwungen	projectée	projected	naar voren buigende rib.
biconcaaf	bikonkav	biconcave	biconcave	dubbel hol staande rib in de richting van de mond.
convex	konvex	convexe	convex	bol staande rib in de richting van de mond.
biconvex	biconvex	biconvex	biconvex	dubbel bol staande rib in de richting van de mond.
sinusvormig =sinueus	sinusförmig	sineuse =flexueuse	sinuous =sigmate	in S-vorm golvende rib.
falcaat	falcat =sichelförmig	falciforme	falcate =sigmoid	sikkelvormige rib.
bipartiet	gegabelt =bipartit =Spaltrippen	bifurquée =primaire	bifurcate =biplicate =bipartite	zich in tweeën splitsende rib.
tripartiet	tripartit	trifurquée	trifurcate =triplicate =tripartite	zich in drieën splitsende rib.
quadripartiet	quadripartit	quadripartite	quadripartite	zich in vierën splitsende rib
tussenrib	Schaltrippe	intercalaire	intercalatory	kortere losse tussenrib.
zigzag	zickzackförmig	zig-zag	zigzag	zigzaggende rib.
fibulaat	fibulat	fibulée =enbuckles	looped	lusvormige rib.
simpele rib	einfache Rippe	nervure simple	simple rib	enkelvoudige rib die niet vorkt.
diversipartiet	diversipartit		diversipartite	splitsende rib meervoudig naar een kant.
polygyraat	polygyrat			polygyrate rib.
polyplook	polyplok		polyschizotomous	meermalen in tweeën splitsende rib.
virgatotoom	virgatipartit	virgatoïde	virgatotome	
parabolisch	parabolisch	parabolique	parabolic	parabolische rib
plicaat =geplooid	plicat =gefaltet =Faltrippe	plissée	plicate	geplooid rib.

SOORTEN RIBBEN

richting apertuur (monding) rechts

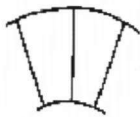
retorradiaal

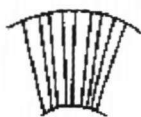
radiaal

proradiaal

ver uiteenstaand

dicht opeenstaand

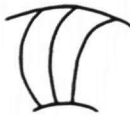

gebundeld

TYPEN RIBBEN

concaaf

proconcaaf

biconcaaf

convex

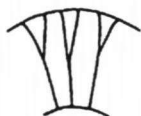
biconvex

sinusvormig

falcaat

bipartiet

tripartiet

quadripartiet

tussenrib

fibulaat

simpele rib

diversiepartiet

polygraat

polyplook

virgatotoom

parabolisch

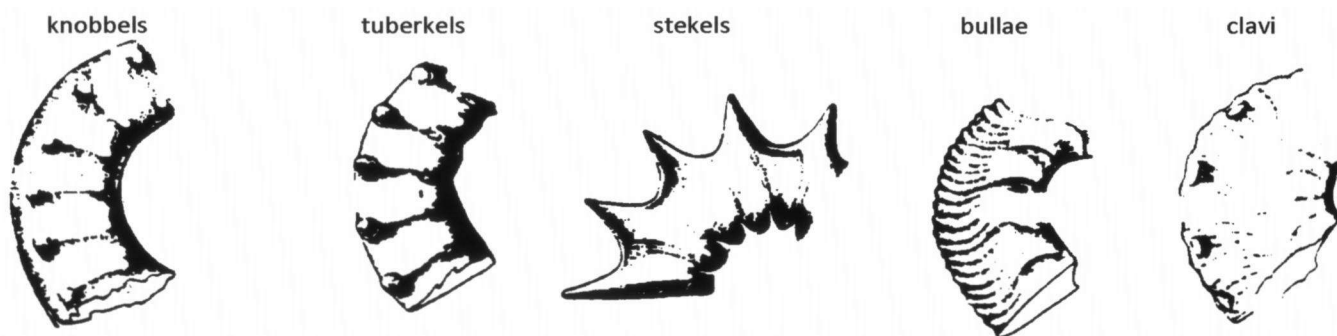

plicaat

Tekstfig. 104. Soorten ribben op het ammonietenhuis (Uit *Treatise on Invertebrate Paleontology*, 1957, part L, bewerkt door G. Brouwers 1997).

TUBERCULATIE OP HET AMMONIETENHUIS

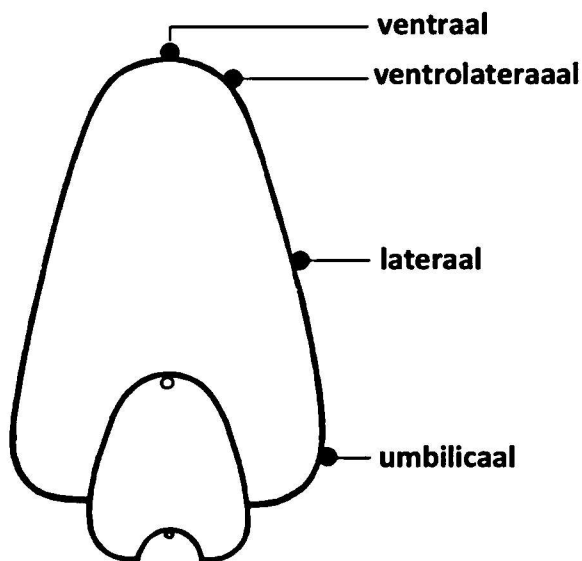
NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
knobbels	Knoten	nodosités	nodes	knobbels.
tuberkels	Tuberkeln	tubercules	tubercles	wat meer geprononceerde stekels.
stekels	Stacheln, Höcker	épines	spines	stekels.
bullae	Bullae	bullae	bullae	langgerekte knobbels in de richting van de rib.
clavi	Clavi	clavus	clavi	langgerekte knobbels in de richting van de winding.

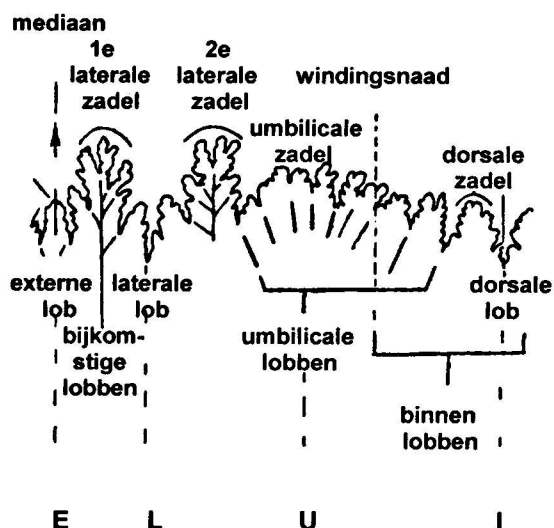
Tekstfig. 105. Tuberculatie op het ammonietenhuis (Uit *Treatise on Invertebrate Paleontology*, 1957, part L, bewerkt door G. Brouwers 1997).

PLAATSAANDUIDING ORNAMENTATIE OP HET AMMONIETENHUIS

NEDERLANDS	DUITS	FRANS	ENGELS	VERKLARENDE TEKST
ventrale knobbels	Ventralknoten	nodosités ventrales	ventral nodes	knobbels op de buitenzijde van de winding.
ventrolaterale knobbels	Ventroateralknoten	nodosités ventrolatérales	ventrolateral nodes	knobbels op het ventrolaterale deel van de winding.
laterale knobbels	Lateralknoten	nodosités latérales	lateral nodes	knobbels op de flank.
umbilicale knobbels	Umbilikalknoten	nodosités umbilicales	umbilical nodes	knobbels op de binnenzijde van de winding.

Tekstfig. 106. Plaatsaanduiding tuberculatie op het ammonietenhuis.

Tekstfig. 107. Sutura en sutuuroopbouw (Uit *Treatise on Invertebrate Paleontology*, 1957, part L, bewerkt door G. Brouwers 1997).